

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Нормативно-правова база в будівництві
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Класичний фаховий коледж Сумського державного університету
Розробник(и)	Забіяка Олександр Анатолійович, к.т.н., Кондратенко Наталія Миколаївна, викладачі Класичного фахового коледжу Сумського державного університету
Рівень освіти	Фаховий молодший бакалавр; НРК України – 5 рівень
Семестр вивчення навчальної дисципліни	10 тижнів протягом 8-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 3 кредитів ЄКТС, 90 годин, з яких 50 годин становить контактна робота з викладачем (40 годин лекцій, 10 годин практичних занять), 40 годин становить самостійна робота
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна фахової підготовки за освітньою програмою
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: «Вступ до спеціальності (зі змістовим модулем: історія розвитку будівництва)», «Основи композиції та проєктної графіки», «Метрологія і стандартизація в будівництві», «Інженерна графіка», «Геологія», «Будівельна техніка», «Технічна механіка», «Матеріалознавство», «Електротехніка», «Комп'ютерна графіка в будівництві», «Геодезія», «Залізнична колія», «Вишукування та проєктування залізниць», «Загальний курс та ПТЕ залізниць», «Проєкти і кошториси», «Колія і колійне господарство»
Додаткові умови	Одночасно мають бути вивчені: «Будівництво залізниць», «Економіка будівництва», «Відновлення штучних будов», «Технічне обслуговування залізничних колій»
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є формування комплексу необхідних теоретичних та практичних знань нормативних документів, які діють у галузі будівництва в Україні, та як здійснювати контроль якості виконання будівельних процесів..	

4. Зміст навчальної дисципліни	
Змістовий модуль 1. ПІДГОТОВКА ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ПІД БУДІВНИЦТВО ТА ПРОЕКТУВАННЯ Тема 1. Загальні поняття про нормативну базу будівництва України Структура нормативної бази будівництва України. Позначення документів у будівництві. Гармонізація нормативної бази України з міжнародними стандартами та нормативною базою Європейського Союзу. Правила та методи прийняття міжнародних і регіональних нормативних документів. Тема 2. Планування і забудова територій Загальні поняття про планування і забудову територій. Планування територій на державному, регіональному та місцевому рівнях. Містобудівний кадастр. Фінансування робіт з планування територій та проведення містобудівельного моніторингу. Тема 3. Земельні ділянки для будівництва, отримання вихідних даних для забудови Поняття земельної ділянки. Набуття і реалізація права на землю. Вихідні дані для проектування (містобудівельні умови і обмеження, технічні умови, завдання на проектування, інші вихідні дані). Будівельний паспорт забудови земельної ділянки. Тема 4. Проектування об'єктів будівництва Склад та зміст проектної документації на будівництво, етапи проектування. Класи наслідків (відповідальності) будівель і споруд. Затвердження (схвалення) та експертиза проектів будівництва. Професійна атестація виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури. Вишукування для будівництва. Архітектурні та містобудівні конкурси. Проекти інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад. Змістовий модуль 2. БУДІВНИЦТВО ТА ПРИЙНЯТТЯ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ Тема 5. Виконання будівельних робіт Право на виконання будівельних робіт. Авторський та технічний нагляд. Ліцензії на провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів. Способи будівництва. Договір підряду. Контроль якості виконання будівельних робіт та ведення виконавчої документації. Склад операцій по контролю якості: земляних робіт; робіт по бетонуванню; зварювальних робіт; монтажних робіт. Підтвердження відповідності будівельних виробів, будівель та споруд. Сучасні прилади для контролю якості. Тема 6. Прийняття в експлуатацію та експлуатація будівель і споруд Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів. Державна реєстрація прав власності на об'єкти будівництва. Пайова участь у розвитку інфраструктури населеного пункту. Сертифікація енергетичної ефективності. Експлуатація будівель та споруд. Огляд, обстеження та паспортизація об'єктів. Тема 7. Державний архітектурно-будівельний контроль та нагляд Державний архітектурно-будівельний контроль. Державний архітектурно-будівельний нагляд. Відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності. Порядок накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності.	
5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти зможе:	
РН1.	Знати структуру нормативної бази будівництва України, позначення документів у будівництві. Знати правила та методи прийняття міжнародних і регіональних нормативних документів. Знати загальні поняття про планування і забудову територій, про планування територій на державному, регіональному та місцевому рівнях.

РН2.	Знати основні поняття земельної ділянки. Як відбувається набуття і реалізація права на землю. Звідки беруться вихідні дані для проектування (містобудівельні умови і обмеження, технічні умови, завдання на проектування, інші вихідні дані). Знати оформлення будівельного паспорту забудови земельної ділянки.
РН 3.	Розуміти, хто має право на виконання будівельних робіт. Хто проводить авторський та технічний нагляд. Знати як оформлювати ліцензії на провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів. Знати, як проводиться контроль якості виконання будівельних робіт та ведення виконавчої документації. Знати як відбувається підтвердження відповідності будівельних виробів, будівель та споруд.
РН 4.	Знати як відбувається прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, державна реєстрація прав власності на об'єкти будівництва, пайова участь у розвитку інфраструктури населеного пункту. Знати, як відбувається експлуатація будівель та споруд, та огляд, обстеження та паспортизація об'єктів..
6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів	
ПРН 1.	Розуміти основи демократичного устрою держави, верховенства права, знати і реалізовувати права і обов'язки громадянина України.
ПРН 2.	Оцінювати сучасний стан культурного розвитку держави, розвивати та вдосконалювати інтелектуальний, загальнокультурний, фізичний і духовний рівень. Бути активним суб'єктом професійної та економічної діяльності держави.
ПРН 3.	Здійснювати організацію робіт та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності, у тому числі в умовах непередбачуваних змін.
ПРН 4.	Взаємодіяти з колегами, керівниками та клієнтами, формувати власний внесок у роботу команди, доносити до фахівців і не фахівців інформацію, ідеї, проблеми та власний досвід у сфері будівництва та цивільної інженерії.
ПРН 7.	Аналізувати можливі ризики, виявляти чинники впливу для запобігання нещасним випадкам та аваріям на об'єктах будівництва; володіти основними методами захисту навколишнього середовища від можливих наслідків виробничої діяльності.
ПРН 8.	Знати нормативні документи в галузі будівництва, архітектури і управлінської діяльності та грамотно застосовувати їх під час вирішення задач будівництва та цивільної інженерії.
ПРН 13.	Самостійно готувати і оформлювати типові складові технічної документації.
ПРН 15.	Організовувати технологічні процеси будівництва та управляти ними.
ПРН 17.	Самостійно складати та аналізувати елементи проєктно-технологічної та кошторисно-договірної документації, виконувати техніко-економічне обґрунтування, оцінювати економічні ризики під час проєктування, будівництва ремонту і експлуатації будівель, споруд та інженерних систем.
ПРН 19.	Планувати, аналізувати, контролювати і оцінювати власну роботу та роботу інших осіб.
ПРН 20.	Проводити аналіз вихідних даних, оцінювати природні, економічні та технологічні фактори, враховувати наявність місцевих природних ресурсів при вишукуванні і проєктуванні об'єктів споруд залізничного транспорту.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності	
7.1 Види навчальних занять	
Змістовий модуль 1. ПІДГОТОВКА ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ПІД БУДІВНИЦТВО ТА ПРОЕКТУВАННЯ	
Тема 1. Загальні поняття про нормативну базу будівництва України	
Л 1.	Структура нормативної бази будівництва України. Позначення документів у будівництві.
Л 2.	Гармонізація нормативної бази України з міжнародними стандартами та нормативною базою Європейського Союзу. Правила та методи прийняття міжнародних і регіональних нормативних документів.
Тема 2. Планування і забудова територій	
Л 3.	Загальні поняття про планування і забудову територій. Планування територій на державному, регіональному та місцевому рівнях.
Л 4.	Містобудівний кадастр. Фінансування робіт з планування територій та проведення містобудівельного моніторингу.
ПЗ 1.	Доповіді студентів по новим нормативним документам щодо планування та забудови територій, що увійшли в дію в поточному році. Обговорення, доповнення, зауваження.
Тема 3. Земельні ділянки для будівництва, отримання вихідних даних для забудови	
Л 5.	Поняття земельної ділянки. Набуття і реалізація права на землю. Вихідні дані для проектування (містобудівельні умови і обмеження, технічні умови, завдання на проектування, інші вихідні дані).
Л 6.	Будівельний паспорт забудови земельної ділянки.
ПЗ 2.	Доповіді студентів по новим нормативним документам щодо земельного законодавства, що увійшли в дію в поточному році. Обговорення, доповнення, зауваження.
Тема 4. Проектування об'єктів будівництва	
Л 7.	Склад та зміст проектної документації на будівництво, етапи проектування. Класи наслідків (відповідальності) будівель і споруд.
Л 8.	Затвердження (схвалення) та експертиза проектів будівництва. Професійна атестація виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури.
Л 9.	Вишукування для будівництва. Архітектурні та містобудівні конкурси.
Л 10.	Проекти інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад.
ПЗ 3.	Доповіді студентів по новим нормативним документам щодо проектування об'єктів будівництва, що увійшли в дію в поточному році. Обговорення, доповнення, зауваження.

Змістовий модуль 2. БУДІВНИЦТВО ТА ПРИЙНЯТТЯ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ	
Тема 5. Виконання будівельних робіт	
Л 11.	Право на виконання будівельних робіт. Авторський та технічний нагляд.
Л 12.	Ліцензії на провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів. Способи будівництва. Договір підряду.
Л 13.	Контроль якості виконання будівельних робіт та ведення виконавчої документації.
Л 14.	Склад операцій по контролю якості: земляних робіт; робіт по бетонуванню; зварювальних робіт; монтажних робіт.
Л 15.	Підтвердження відповідності будівельних виробів, будівель та споруд. Сучасні прилади для контролю якості.
ПЗ 4.	Доповіді студентів по новим нормативним документам щодо виконання будівельних робіт, що увійшли в дію в поточному році. Обговорення, доповнення, зауваження.
Тема 6. Прийняття в експлуатацію та експлуатація будівель і споруд	
Л 16.	Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів. Державна реєстрація прав власності на об'єкти будівництва.
Л 17.	Пайова участь у розвитку інфраструктури населеного пункту. Сертифікація енергетичної ефективності.
Л 18.	Експлуатація будівель та споруд. Огляд, обстеження та паспортизація об'єктів.
ПЗ 5.	Доповіді студентів по новим нормативним документам щодо прийняття в експлуатацію та експлуатації будівель та споруд, що увійшли в дію в поточному році. Обговорення, доповнення, зауваження.
Тема 7. Державний архітектурно-будівельний контроль та нагляд	
Л 19.	Державний архітектурно-будівельний контроль. Державний архітектурно-будівельний нагляд.
Л 20.	Відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності. Порядок накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності.
7.2 Види навчальної діяльності	
НД 1.	Підготовка до лекції.
НД 2.	Підготовка до опитування за темами дисципліни.
НД 3.	Тестування в LMS MOODLE.
НД 4.	Виконання обговорення доповідей на практичних заняттях
8. Методи викладання, навчання	
Дисципліна передбачає навчання через:	

МН 1.	Традиційні лекції.
МН 2.	Проблемні лекції.
МН 3.	Практичні заняття.
МН 4.	Аналіз та порівняння конкретних об'єктів вивчення.
МН 5.	Частково проблемно-пошукові методи навчання.
МН 6.	Колективна розумова діяльність: аналіз виробничих ситуацій
МН 7.	Змішане та мобільне навчання (m-learning).

Лекції надають студентам теоретичну основу з нормативно-правової бази в будівництві, що є підґрунтям для самостійного навчання здобувачів вищої освіти. Лекції доповнюються практичними заняттями з розв'язанням задач, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах. Аналіз виробничих ситуацій передбачає використання студентами здобутих знань для генерування нестандартних, але ефективних та/або нових ідей, визначення зв'язків між нормативно-правовими документами. Проблемно-пошукові методи навчання передбачають закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання, здійснення обробки теоретичного матеріалу і основних положень під час проведення досліджень за темою дисципліни. Гнучкість, доступність та персоніфікація навчання забезпечується m-learning з використанням мобільних пристроїв, а також навчання з використанням платформи LMS MOODLE (<http://dl.kpt.sumdu.edu.ua/>), в межах якого студент здобуває знання як очно, так і самостійно он-лайн, дозволяє створити комфортне освітнє цифрове середовище та забезпечити індивідуальну траєкторію навчання.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Контроль навчальної роботи здобувача освіти і оцінювання здійснюються за 4-бальною (традиційною) шкалою:

Оцінка	Рівень	Визначення
5 (відмінно)	високий	вільно володіє навчальним матеріалом, в якому легко орієнтується; повне опанування понятійного апарату; демонструє грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі); не вагається при видозміні запитання; висловлює свої думки, робить аргументовані висновки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує інформаційні технології для поповнення власних знань; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної навчальної і практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань

4 (добре)	достатній	достатнє засвоєння навчального матеріалу; володіння понятійним апаратом; орієнтування в вивченому матеріалі; грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповідей мають місце окремі неточності (похибки) та/або нечіткі формулювання тощо; демонструє самостійне мислення; має стійкі навички виконання поставлених перед ним завдань
3 (задовільно)	середній	рівень знань задовольняє мінімальні критерії оцінювання: володіння навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування, відтворення певної частини навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знання основних понять навчального матеріалу; як правило, відповідь базується на рівні репродуктивного мислення; має елементарні, нестійкі навички виконання завдань
2 (незадовільно)	початковий	має розрізнені, безсистемні знання; не вміє виділяти головне і другорядне; допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді; незнання основних фундаментальних положень; відсутні навички виконання завдань; як правило, виставляється здобувачу освіти, який не може продовжити навчання без додаткових знань з курсу

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені наступні методи поточного формативного оцінювання: опитування студента та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладача в процесі підготовки до виконання практичних робіт і тестових завдань, оцінювання поточного тестування, обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних аналізів та порівнянь.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Методи оцінювання:

М 1.	Опитування.
М 2.	Тестовий контроль.
М 3.	Практична перевірка.
М 4.	Метод самооцінки.

В особливих ситуаціях робота може бути виконана дистанційно в LMS Moodle в курсі, що перебуває в режимі апробації (<https://dl.kfk.sumdu.edu.ua/course/view.php?id=439>)

Форма підсумкового контролю: залік.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН 1.	Мультимедіа
-------	-------------

ЗН 2.	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, онлайн-опитування)
ЗН 3.	Графічні засоби: схеми, малюнки.
10.2 Інформаційне та навчально- методичне забезпечення	
Основна література	1. Корнійчук О. І., Алексієвець В. І. Нормативна база будівництва : навчальний посібник – Рівне : Волин. береги, 2019. – 136 с.
Допоміжна література	1. Довідковий посібник інженера технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури / Л.І. Рисухін. Харків: «Форт». 2018. 188 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	1. Забіяка О.А. Нормативно-правова база в будівництві: [дистанційний курс для здобувачів фахової передвищої освіти зі спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія]. URL: https://dl.kfk.sumdu.edu.ua/course/view.php?id=439 . 2. Сервіс документів Будстандарт Онлайн. URL: https://online.budstandart.com/ua/ .

РОБОЧИЙ РЕГЛАМЕНТ контролю навчальної роботи студента і оцінювання

1. Структура навчальної дисципліни:

Загальний обсяг дисципліни	90 годин / 3,0 кредити ЄКТС
Контактна робота з викладачем	50 годин / 25 занять
Самостійна робота здобувача освіти	40 годин, що включає в себе опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до семінарських занять, самостійне опрацювання окремих питань/тем навчальної дисципліни, підготовку та виконання завдань у вигляді есе, доповідей тощо, підготовку до поточних та підсумкового контролів
Індивідуальне завдання	відсутнє

2. Контактна робота з викладачем:

Лекційні заняття	40 години / 20 занять
Практичні заняття	10 годин / 5 занять
Консультації очно та/або дистанційно як в асинхронному, так і в синхронному режимах	згідно розкладу

3. Організація освітнього процесу:

Семестрів викладання	1
Семестр	8 / весняний

4. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: 4-бальна (традиційна) шкала.

5. Види навчальної роботи здобувача освіти, які підлягають оцінюванню

Вид навчальної діяльності	Політика оцінювання
підготовка до лекції /опрацювання теоретичного матеріалу в LMS Moodle	опитування; письмова перевірка; моніторинг активності здобувача в LMS Moodle
виконання практичних завдань на освітній платформі Moodle	практична перевірка: виконання здобувачем освіти в мережі пошуку нових нормативно-правових документів та обговорення їх на практичному занятті
тестування на освітній платформі Moodle	тестовий контроль: автоматичне діагностування результатів навчання в LMS Moodle
аналіз власної навчальної діяльності (рефлексія)	самооцінка

6. Форма підсумкового контролю:

8 / весняний	залік	вид діяльності «Тест» на освітній платформі Moodle – Підсумкове тестування, що містить автоматизовані тести для контролю та самоконтролю навчальних досягнень здобувачів освіти.	охоплює весь навчальний матеріал, вивчений протягом семестру
--------------	-------	--	--

7. Політика використання додаткових (заохочувальних) балів для підвищення рейтингу оцінки:

систематичне відвідування аудиторних занять / відсутність пропусків занять без поважних причин	особисте рішення здобувача освіти у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії
наявність рукописного конспекту	
відвідування консультацій, у т.ч. з використанням онлайн-сервісів	
послідовність і своєчасність виконання видів навчальної роботи, передбачених програмою	
участь у конференціях, круглих столах, конкурсах та ін. заходах із навчальної дисципліни/ спеціальності	за фактом; сертифікат(и) участі; збірник з опублікованими тезами; новини та події, що оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу освіти
підготовка до публікації і прийняття до друку наукових праць із навчальної дисципліни: статті у наукових виданнях під науковим керівництвом лектора	за фактом; опублікована стаття в електронному (URLпосилання) або друкованому вигляді (скан-копія)
участь та/або призове місце у Всеукраїнського конкурсі студентських наукових робіт, Всеукраїнській студентській олімпіаді з навчальної дисципліни/ спеціальності, Всеукраїнській учнівській олімпіаді з базових навчальних предметів, Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів – членів Національного центру «Мала академія наук України»	за фактом; сертифікат(и) участі; диплом

8. Комунікаційна політика:

Активований акаунт для авторизованого доступу до освітньої платформи Moodle (асинхронний режим навчання). Доступ до Google Meet для організації онлайн-занять (синхронний режим навчання). Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом.

9. Політика щодо академічної доброчесності:

Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про академічну доброчесність у ВСП «Класичний фаховий коледж СумДУ».

10. Політика щодо оскарження оцінювання:

Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів врегульований п. 7.5 Положення про організацію освітнього процесу.

11. Відвідування занять.

Для здобувачів фахової передвищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважні причини для неявки необхідно підтверджувати відповідними документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдань на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в онлайн/змішаній формі за погодженням із завідувачем відділення.

12. Політика зарахування результатів неформальної освіти:

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.